

III Przegląd partnerski



Przeglądy partnerskie w Europejskim Systemie Statystycznym



Przeglądy partnerskie (ang. *peer reviews*) Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) są częścią strategii ESS, mającej na celu zapewnienie stosowania zasad Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych (EKPS). EKPS jest podstawą wspólnych ram jakości ESS, a instytucje statystyczne ESS (Eurostat, krajowe urzędy statystyczne UE i EFTA oraz inni producenci statystyk europejskich - tzw. *Other National Authorities* - ONAs) zobowiązały się do jego przestrzegania. Przyjęcie, we wrześniu 2016 r., „Deklaracji Jakości” przez Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego (ESSC) dodatkowo wzmocniło to zobowiązanie. W 2017 r. Komitet przyjął znowelizowany EKPS (do którego włączona została wspomniana Deklaracja), co stało się powodem uruchomienia prac nad przygotowaniem kolejnej rundy *peer review*.

Przeglądy partnerskie pozwalają ocenić stopień przestrzegania zasad EKPS przez kraje należące do ESS, przy tworzeniu, opracowywaniu i rozpowszechnianiu statystyk europejskich. Mechanizmy te służą wzmocnieniu integralności, niezależności zawodowej i wiarygodności Eurostatu, Krajowych Urzędów Statystycznych (KUS) i ONAs.

Trzecia runda przeglądów partnerskich ESS rozpoczęła się w I kwartale 2021 r. i będzie trwała do połowy 2023 r. we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA). Ma ona na celu poprawę jakości i zaufania do statystyk europejskich poprzez ocenę zgodności ESS z zasadami EKPS. Po zakończeniu trzeciej rundy przeglądów partnerskich nastąpi coroczne monitorowanie wdrażania działań usprawniających opracowanych jako odpowiedź na zalecenia przedstawione w raportach z przeglądów partnerskich przygotowane przez niezależnych audytorów.

Raporty z przeglądów partnerskich Eurostatu i Krajów ESS i ustalone przez nie akcje usprawniające będą publicznie dostępne na stronach poszczególnych KUS i Eurostatu.

Cel przeglądu partnerskiego



Dla trzeciej rundy przeglądów partnerskich określono dwa podstawowe cele:

- przegląd zgodności i dostosowania ESS do EKPS, by w ten sposób wykazać (m.in. interesariuszom zewnętrznym), że Europejski System Statystyczny jest systemem opartym na zasadach EKPS;
- pomoc krajowym urzędом statystycznym, ONAs i Eurostatowi w ich doskonaleniu i dalszym rozwoju, poprzez formułowanie rekomendacji zorientowanych na przyszłość.

Zakres przeglądu partnerskiego został rozszerzony, w stosunku do poprzedniej rundy, o:

- dodatkowe zagadnienia wprowadzone do EKPS (m.in. zasadę 1bis);
- pytania dotyczące wyzwań z jakimi mierzą się obecnie producenci statystyk europejskich i wprowadzonych innowacji, wymuszonymi m.in. zaistniałą sytuacją w związku z pandemią COVID-19;
- analizę działań podjętych od ostatniego przeglądu partnerskiego, w tym ewentualne problemy z realizacją ustalonych wówczas działań usprawniających.

Organizacja Przeglądu Partnerskiego w Polsce

Główny Urząd Statystyczny, jako koordynator Krajowego Systemu Statystycznego, jest odpowiedzialny za organizację i sprawne przeprowadzenie w Polsce całego procesu przeglądu partnerskiego.

Zgodnie z przyjętą w 2020 r. metodologią przeglądu partnerskiego, w Głównym Urzędzie Statystycznym powołano:

- koordynatora krajowego do spraw przeglądu partnerskiego p. Monikę Bieniek – zastępcę dyrektora Departamentu Programowania i Koordynacji Badań;
- zastępcę koordynatora krajowego p. Mateusza Kaletę – naczelnika w Departamencie Współpracy Międzynarodowej;
- oficera łącznikowego do spraw komunikacji i promowania przeglądu partnerskiego w Polsce p. Karolinę Banaszek – zastępcę dyrektora Departamentu Edukacji i Komunikacji, Rzecznika Prasowego Prezesa GUS.

W celu wspierania wszystkich działań koordynatora krajowego powołano Zespół do spraw koordynowania prac i przeprowadzenia przeglądu partnerskiego w polskim systemie statystycznym. Przewodniczącym Zespołu jest Prezes GUS p. Dominik Rozkrut.

Wizyta zespołu audytorskiego w Polsce

W ramach trzeciej rundy przeglądu partnerskiego, w dniach 30 maja – 3 czerwca 2022 r. odbyły się w GUS spotkania tematyczne z zespołem audytorskim składającym się z niezależnych ekspertów:

- Pan Jean-Michel Durr – przewodniczący;
- Pani Paloma Seoane Spiegelberg;
- Pan Remi Prual;
- Pan Nikolaos Roubanis.

Uczestnicy przeglądu partnerskiego w Polsce

W przeglądzie partnerskim wzięli udział przedstawiciele następujących instytucji, grup interesariuszy:

- krajowego urzędu statystycznego GUS, urzędów statystycznych - US;
- **wybranych innych producentów statystyk europejskich (tzw. ONAs)**;
- ciał opiniotawczych: Rady Statystyki, Komisji Metodologicznej i Naukowej Rady Statystycznej;
- dostarczcycieli danych;
- związków zawodowych;
- środowiska naukowego, mediów i innych użytkowników;
- przedstawicieli rządu.

Raport z przeglądu partnerskiego w Polsce

Podsumowaniem przeglądu partnerskiego w Polsce jest raport pt. *Peer Review Report on Compliance with the European Statistics Code Of Practice and Further Improvement and Development of the National Statistical System - Poland*. Raport został sporządzony zgodnie z przyjętą w Europejskim Systemie Statystycznym standardową strukturą, zawiera między innymi takie elementy jak: opis krajowego systemu statystycznego, postępy dokonane od ostatniego przeglądu, ocenę zgodności z Europejskim Kodeksem Praktyk Statystycznych, mocne strony krajowego urzędu statystycznego i uczestniczących w przeglądzie innych producentów statystyk europejskich oraz rekomendacje w obszarach wymagających działań

naprawczych. Polska (GUS i ONAs) otrzymała 15 rekomendacji, a do dwóch z nich zgłosiła tzw. „zdanie odrębne”. Raport opublikowany został także na stronach internetowych Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews/current-round-2021-2023>.

Plan działań usprawniających

W ramach rekomendacji opracowano działania niezbędne do ich wdrożenia, tzw. działania usprawniające, które zostały sformułowane przez Główny Urząd Statystyczny we współpracy z innymi producentami statystyk europejskich, biorącymi udział w przeglądzie partnerskim. Wdrażanie działań usprawniających planowane jest do końca 2027 r. i będzie podlegać corocznemu monitoringowi prowadzonemu przez Eurostat. Plan działań usprawniających został opublikowany również na stronie internetowej Eurostatu.

Raport z trzeciej rundy przeglądów partnerskich w ESS

Raport z trzeciej rundy przeglądów partnerskich w Europejskim Systemie Statystycznym (ESS) został przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 15 maja 2024 r. i jest dostępny na stronie Eurostatu: Register of Commission Documents - SWD(2024)136 (europa.eu).

Przedstawia on podsumowanie wyników trzeciej rundy przeglądów partnerskich w krajach należących do ESS (UE i EFTA) - zawiera opis jej przebiegu, przegląd kluczowych rezultatów osiągniętych przez kraje członkowskie od poprzedniej rundy przeglądów oraz omówienie udzielonych rekomendacji.

Raport wskazuje również na przyszłe działania, które będą prowadzone na poziomie ESS i ukierunkowane m.in. na:

- weryfikację regulacji prawnych w celu dostosowania ich do przyszłych potrzeb i wymagań w zakresie projektowania źródeł danych i dostępu do nich, roli krajowych urzędów statystycznych w ekosystemach danych oraz szerszej wymiany danych w ramach ESS;
- dalszą promocję działań innowacyjnych i współpracę ze środowiskiem naukowym (m.in. w obszarze tworzenia statystyk eksperymentalnych oraz wymiany wiedzy, dobrych praktyk, usług i narzędzi);
- poprawę sposobów rozpowszechniania statystyk europejskich, aby zapewnić ich atrakcyjność dla użytkowników i możliwość dokonywania porównań między członkami ESS.

Raporty z trzeciej rundy przeglądów partnerskich wraz planami akcji usprawniających dla każdego z członków ESS są dostępne na stronie Eurostatu. Począwszy od 2024 r. Eurostat będzie monitorował wdrażanie rekomendacji.

Informacje dotyczące innych producentów statystyk europejskich (ONAs) są dostępne pod linkiem.

- [I Przegląd partnerski](#)
- [II Przegląd partnerski](#)

Pliki do pobrania



Przeglądy partnerskie ESS 2021-2023. Ulotka w formacie PDF 4.19 MB



Liczą się fakty. Plakat w formacie PDF 2.95 MB



Góra lodowa. Plakat w formacie PDF 2.88 MB



Plan działań usprawniających. Dokument w formacie PDF 0.35 MB

Podmiot publikujący: Główny Urząd Statystyczny

Publikujący informację: Departament Edukacji i Komunikacji GUS

Publikacja informacji: 10.09.2021 11:51

Aktualizacja informacji: 09.12.2024 12:59

[Sprawdź historię zmian](#)